

Sygn. akt III Ca 1052/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Roman Troll

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2016 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko A. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 22 marca 2016 roku, sygn. akt I C 2018/15

oddala apelację.

SSO Roman Troll

Sygn. akt III Ca 1052/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. pozwem z 29 czerwca 2015 roku domagał się zasądzenia od pozwanej A. M. 221,23zł z ustawowymi odsetkami od 30 czerwca 2015 roku (od dnia następnego po wniesieniu pozwu) do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana zawarła 13 marca 2003 roku umowę o kredyt gotówkowy z poprzednikiem prawnym powoda, nie uregulowała zobowiązania i umowa została wypowiedziana, a Bank (...) S.A. na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z 24 marca 2014 roku zbył wierzytelność na rzecz powoda. Na dochodzoną kwotę składają się odsetki karne w wysokości 221,23zł.

Pozwana nie stawiała się na rozprawę i nie złożyła żadnego pisma w sprawie.

Wyrokiem zaocznym z 22 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim oddalił powództwo.

Orzeczenie to zapadło przy następujących ustaleniach faktycznych: 13 marca 2003 roku Bank S.A. w G. zawarł z pozwaną umowę o kredyt gotówkowy na 3468,21 zł na okres od 17 marca 2003 roku do 17 marca 2005 roku. Bank (...) Spółka Akcyjna w G. (który jest następcą prawnym (...) Bank S.A.) 24 marca 2014 roku zawarł z powodem umowę sprzedaży wierzytelności, która obejmowała wierzytelność wobec pozwanej na 221,23zł z tytułu odsetek karnych. Powód zawiadomił pozwaną o przelewie wierzytelności i wezwał do zapłaty.

Przy tak dokonanych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy wydał wyrok zaoczny przywołując regulację art. 339 § 1 k.p.c. Podkreślił, że zachodzą uzasadnione wątpliwości, co do twierdzeń o okolicznościach faktycznych podanych w pozwie, gdyż zarówno w pozwie, jak i w załączonych do niego dokumentach nie wskazano, za jaki okres, od jakiej kwoty i w jakiej wysokości naliczono dochodzone odsetki karne na 221,23 zł. Powód w pozwie podał jedynie sumę odsetek, co biorąc pod uwagę, że umowa została zawarta w 2003 roku, a miała zakończyć się w 2005 roku budzi daleko idące wątpliwości. Dlatego trudno odnieść się do tak sformułowanego żądania. Powód nie przedstawił harmonogramu pożyczki ani zestawienia spłat, dokonanych przez pozwaną, dlatego nie można w żaden sposób zweryfikować sposobu obliczenia dochodzonego roszczenia i czy w ogóle odsetki w dochodzonej kwocie były należne powodowi, a wcześniej bankowi. Z samego faktu nie zaprzeczenia tej okoliczności przez pozwaną nie można wywodzić, że są one naliczone rzetelnie i prawidłowo, bo pozwana również nie byłaby w stanie tego sprawdzić. Powód nie podał podstawowych dla rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych, jakimi jest stopa odsetek, suma, od której je liczono i poszczególne okresy ich naliczenia. Sąd Rejonowy przywołał także regulację art. 6 k.c. i art. 3 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c. zaznaczając, że powód nie wykazał istnienia i wysokości przelanej wierzytelności w niniejszej sprawie, dlatego też powództwo zostało oddalone.

Apelację od tego wyroku złożyła strona powodowa zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, a to: art. 339 § 2 k.p.c. poprzez nieprzyjęcie przez Sąd Rejonowy za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, pomimo że nie budzą one wątpliwości o kwalifikowanym charakterze, czyli uzasadnionych, a znajdują logiczne i prawdopodobne poparcie w przytoczonych dowodach w postaci umowy kredytu z 13 marca 2003 roku oraz umowy cesji wierzytelności z 24 marca 2014 roku; art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy ocenie materiału dowodowego przejawiające się w uznaniu, że powód nie wskazał żadnych okoliczności ani nie przedstawił jakichkolwiek dokumentów wykazujących zasadność, wysokość oraz wymagalność roszczenia, podczas gdy przedstawione przez powoda dokumenty w postaci umowy kredytu z 13 marca 2003 roku oraz umowy przelewu wierzytelności z 24 marca 2014 roku wykazują zasadność, wysokość oraz wymagalność roszczenia względem strony pozwanej, co nie było również kwestionowane; art. 248 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i nie zobowiązanie powoda do przedstawienia dowodu na okoliczność wysokości roszczenia, jak też dowodu na istnienie zobowiązania pozwanej i dopiero w przypadku niewykonania przez powoda wymienionego obowiązku procesowego dotyczącego przedstawienia omawianych dokumentów, usuwających wątpliwości sądu, zastosowanie sankcji określonej w art. 6 k.c. pozwalającej na uznanie nieudowodnienia roszczenia.

Przy tak postawionych zarzutach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 221,23 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 30 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z pozostawieniem Sądowi Rejonowemu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację w postępowaniu uproszczonym można oprzeć jedynie na zarzutach naruszenia prawa materialnego lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i jako takie Sąd Okręgowy uznaje je za własne.

Przepis art. 339 § 2 k.p.c. przewiduje domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy (wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 1997 r., sygn. akt I CKU 87/97, Prok. i Pr. 1997 - wkładka, Nr 10, poz. 44). Oznacza to, że sąd wydając wyrok zaoczny nie dokonuje weryfikacji prawdziwości twierdzeń o faktach przytoczonych przez powoda, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W takim wypadku postępowanie dowodowe powinno być przeprowadzone, choć w istocie będzie się ono ograniczało jedynie do dowodów zawnioskowanych przez powoda

i ewentualnie dopuszczonych przez sąd z urzędu (art. 232 k.p.c.).

Apelacja strony powodowej opiera się na twierdzeniu, że przytoczone przez nią okoliczności faktyczne wskazane w pozwie i niekwestionowane przez stronę pozwaną powodują zasadność jej roszczenia. Zdaniem strony powodowej wysokość dochodzonego roszczenia, a to 221,23 zł tytułem odsetek karnych, wynika z umowy kredytu 13 marca 2003 roku oraz z umowy przelewu wierzytelności z 24 marca 2014 roku.

Zgodnie z art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. pozew powinien zawierać przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. Chodzi o to, aby te okoliczności były przywołane w sposób umożliwiający uwzględnienie żądania, ostatecznie przecież o to powodowi chodzi. Sąd Rejonowy oceniając prawidłowo żądanie pozwu opierał się właśnie na twierdzeniach zawartych w pozwie. W uzasadnieniu pozwu nie podano w jaki sposób kwota odsetek karnych została wyliczona, za jaki okres ani od jakiej kwoty jest należna, nie podano także stopy procentowej stanowiącej podstawę do wyliczenia odsetek karnych. Trudno, aby w tym zakresie Sąd Rejonowy wzywał stronę powodową do uzupełnienia jej twierdzeń. Regulacja art. 248 § 1 k.p.c. dotyczy przedstawienia dokumentu stanowiącego dowód faktu istotnego dla rozpoczęcia sprawy; strona powodowa jednak nie wskazuje, że posiada jakieś inne dokumenty oprócz tych, które przedstawiła do pozwu, o które Sąd Rejonowy mógłby się zwrócić. Niezasadny jest więc zarzut związany z naruszeniem tego przepisu. Dlatego też nie było możliwe przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych wskazanych w pozwie, gdyż – w istotnym dla sprawy zakresie – nie zostały one przywołane, a samo wskazanie tylko wysokości odsetek karnych musiało wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do jego prawidłowości i prawdziwości (por. art. 339 § 2 k.p.c.). Sąd Rejonowy nie miał też obowiązku, w tej części wzywać powoda do dołączania jakichkolwiek dokumentów, czy uzupełnienia pozwu, gdyż postępowanie zostało wszczęte w trybie elektronicznego postępowania upominawczego, a zgodnie z art. 505³⁷ § 1 k.p.c. po przekazaniu sprawy z uwagi na brak postaw do wydania nakazu zapłaty przewodniczący wzywa powoda jedynie do wykazania umocowania, dołączenia dokumentu pełnomocnictwa i uiszczenia opłaty. Nie przeprowadza się zaś badania ewentualnych dalszych braków formalnych pozwu.

Sąd Rejonowy nie miał więc podstaw, aby wzywać stronę powodową do jakiegokolwiek uzupełniania pozwu czy dołączonych do niego dokumentów. Brak twierdzeń pozwu w zakresie istotnych okoliczności faktycznych uniemożliwiło uwzględnienie powództwa. Samo podanie sumy odsetek karnych, bez wskazania jakiego okresu one dotyczą i jaka należność była przeterminowana, nie może prowadzić do uwzględnienia powództwa nawet gdy strona pozwana pozostaje bierną w procesie. Sąd musi bowiem – rozpoznając sprawę – ustalić, czy odsetki karne zostały wyliczone prawidłowo. Strona powodowa uniemożliwiła to, bo nie wskazała istotnych w tym zakresie informacji, a to ją obciąża prawidłowe sformułowanie żądań i twierdzeń zawartych w pozwie. Nie chodzi więc o to, że strona powodowa nie przedstawiła jakiegoś dowodu, ona po prostu w twierdzeniach pozwu nie zawarła istotnych okoliczności umożliwiających dokonanie weryfikacji jej żądania.

Dlatego też powództwo w żaden sposób nie mogło zostać uwzględnione.

Inaczej sytuacja przedstawiałaby się wówczas, gdyby powód dochodził części należności głównej w wysokości 221,23 zł, wówczas wystarczyłoby tylko wskazać w jakiej wysokości nie została ona zapłacona i kiedy upłynął termin płatności, a dowód spłaty tej należności obciążałoby stronę pozwaną. Wtedy wysokość należności głównej - jako mniejszej od kwoty udzielonego kredytu - mogłaby być przyjęta za rzeczywiście niespełnioną. Natomiast, jak wynika z umowy kredytu 13 marca 2003 roku, odsetki karne są liczone od należności przeterminowanej, czyli tej niespłaconej w terminie (§ 9 ust. 1 umowy kredytu /k. 37 – 38/). Dodatkowo załącznikiem do tej umowy, stanowiącym jej integralną część, jest kalendarz spłat - on nawet nie został dołączony do tej umowy (§ 4 ust. 1 umowy kredytu). Jednocześnie odsetki karne pobierane są wg zmiennej stopy procentowej opisanej w § 9 ust. 2 umowy kredytowej, która opiera się na zmiennej stopie bazowej określonej w komunikatach Prezesa Zarządu Banku (§ 9 ust. 2 umowy kredytu w związku z § 3 ust. 5 tej umowy). Te wszystkie okoliczności związane z wysokościami konkretnych stóp procentowych, z datami niespełnienia przez pozwaną świadczenia i wskazaniem kwoty, która stała się przeterminowana, od której były liczone

odsetki karne oraz za jaki okres czasu są istotne dla rozpoznania sprawy i powinny stanowić tezy wskazane w pozwie. Tego jednak zabrakło.

Dlatego też Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy oddalił powództwo, albowiem z twierdzeń pozwu nie wynika, że odsetki karne w wysokości 221,23 zł zostały wyliczone w sposób prawidłowy. Z tych twierdzeń w ogóle nie wynika sposób jej wyliczenia, ani żadne terminy związane z opóźnieniem w realizacji umowy kredytu.

W rozpoznawanej sprawie nawet milczenie strony pozwanej nie było w stanie doprowadzić do uwzględnienia roszczenia strony powodowej, albowiem ona sama uniemożliwiła skorygowanie prawidłowości jej wyliczenia. Nie przedstawiła bowiem twierdzeń o okolicznościach faktycznych umożliwiających uwzględnienie powództwa. Przedstawione przez nią twierdzenia pozwu były niewystarczające do uwzględnienia powództwa.

Zastosowana przez Sąd Rejonowy regulacja prawna jest prawidłowa. Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy powziął również uzasadnione wątpliwości co do zgłoszonych w pozwie twierdzeń i właściwie to uzasadnił.

Z powyższych względów wszystkie zarzuty apelacji są bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 k.p.c. przy zastosowaniu art. 505¹⁰ § 1 i 2 k.p.c., apelację jako bezzasadną należało oddalić.

SSO Roman Troll